Spreektekst CDA kadernota 2026

10 juli 202

Voorzitter graag geef ik de visie van het CDA op een evenwichtig beleid voor de komende jaren.

Dank aan het college, maar zeker ook aan de ambtenaren voor het werk dat is verzet om te komen tot de kadernota voor de jaren 26,27,28 en 2029. Het rapport van Berenschot heeft ons veel inzicht gegeven in maatregelen die genomen kunnen worden. Ook de raadswerkgroep verdient een compliment.

Het is belangrijk dat de kadernota voor 2026 sluitend is gemaakt want er komen nog flinke financiële uitdagingen aan, in ieder geval vanaf 2028 en verder. Het CDA hoopt dat het nieuwe kabinet de financiele problemen van de gemeenten verder gaat oplossen en ook aandacht heeft voor de alsmaar stijgende kosten voor de gespecialiseerde jeugdhulp. Zo redt Teylingen het niet in de jaren vanaf 2028 en dan is nog geen rekening gehouden met de extra ambities die de komende jaren op ons afkomen zoals de bibliotheek, het IHP (integraal huisvestingsplan voor het onderwijs), klimaatadaptatie en het nieuwe accommodatiebeleid.

Het CDA staat voor solide financieel beleid. Inkomsten en uitgaven moeten met elkaar in balans zijn. Het CDA denkt aan de toekomst van de volgende generaties. Wij willen een financieel gezond Teylingen doorgeven, waar het fijn is om te wonen en te werken. Waar niet alles is vol gebouwd en de dorpen ook niet aan elkaar zijn gegroeid.

De leefbaarheid voor onze eigen inwoners moet niet in het geding komen. Het CDA vindt het belangrijk dat er ook open groene gebieden blijven. De bollenstreek moet de bollenstreek blijven. Het areaal bollengrond moet behouden blijven met ruimte voor verduurzaming. Op bollengrond moeten we niet bouwen, onderscheid tussen 1^{e} en 2^{e} klas bollengrond is inmiddels

achterhaald. Als je bollengrond gaat aanprijzen dan zet je de streek en ons erfgoed te koop.

Er wordt veel gebouwd in Teylingen. Een mooie groene waterrijke wijk in Nieuw Boekhorst met ongeveer 1300 woningen, een school en een sporthal. Langeveld staat in de startblokken en de Bloementuin is gereed. Het CDA zet in op binnenstedelijk bouwen, herstructureren, splitsen van woningen waar mogelijk en op kamers kunnen wonen.

Het CDA ziet graag dat er nu volop ingezet wordt voor 1 of 2 persoonshuishoudens in overeenstemming met de huidige demografie. Plek voor ouderen, waardoor de doorstroom op gang komt en voor onze jeugd zodat ze hier kunnen blijven wonen.

Goede voorbeelden van bouwen in de kernen zijn al te vinden in het centrum van Sassenheim waar nog veel ontwikkeld wordt en al is. Binnenstedelijke locaties in de stijgers zijn "De Oude Tol, het oude dorp Voorhout en bij de Herenstraat ook in Voorhout, Bomenbuurt in Sassenheim, de Waaijer" en er is meer potentie. Door deze projecten ontstaat de zogenaamde inbreiding, er kan ook iets hoger gebouwd worden waardoor ons buitengebied niet verder aangetast hoeft te worden. We kunnen er trots op zijn dat we thans al 200% van de woningambitie gehaald hebben en ook aan de eis van 30% sociaal voldoen. Dan gaan we toch niet willens en wetens een oud plan om te bouwen op de stationslocatie in Voorhout doorzetten? Parkeervoorzieningen, ruimte voor de auto, fiets, het OV en groen moeten voor de steeds meer uitdijende gemeente op orde zijn.

In sportvoorzieningen voor onze inwoners is flink geïnvesteerd. Het CDA roept het college op de problematiek van de oefenruimte van Adest Musica en Cresendo hoog op de agenda te zetten.

Voortgang op het nemen van klimaatmaatregelen is belangrijk. Ook als het gaat om het verbeteren van de biodiversiteit. Hittestress en

wateroverlast wisselen elkaar af. Daar moeten we maatregelen voor blijven nemen.

Het CDA ziet graag nog enkele aanpassingen in de kadernota. Hiervoor hebben we met anderen fracties de volgende amendementen en moties ingediend.

A2 schrappen maatregel hondenbelasting

Het invoeren van hondenbelasting vindt het CDA op dit moment ongewenst. Wel wil het CDA graag inzicht hebben welke kosten de gemeente maakt met bijvoorbeeld het verstrekken van poepzakjes etc. Wij komen hier later op terug.

A3 schrappen maatregel ambitie klimaatadaptatie Actief plus.

Dit amendement wordt mede-ingediend door GL, D66, pvdA, CU en Progressief Teylingen.

Het bezuinigen op klimaatmaatregelen vindt het CDA zeer ongewenst en levert ook geen besparing op van 60.000. Dit doorvoeren creëert juist kosten die in de miljoenen lopen voor de toekomst. De zeespiegel stijgt, het wordt warmer en we krijgen meer droge maar ook meer natte perioden.

Waterschap Rijnland heeft verplichte klimaatregels ingesteld. Wij vinden het uitermate onverstandig om het ambitieniveau te verlagen van Actief Plus naar Actief. Wie heeft dit nu bedacht? Dat betekent namelijk dat je onder het niveau gaat zitten wat het waterschap heeft ingesteld. Is het de bedoeling dat we gaan zwemmen door bijvoorbeeld de Acacialaan en Berkenlaan in Sassenheim zoals in mei vorig jaar? De gemeenteraad heeft in november 2020 unaniem het geamendeerde raadsvoorstel “Voorstel strategie en Klimaatadaptatie” met daarbij Actief Plus aangenomen. Daarin staat ook de verplichting om met een financiële paragraaf te komen inclusief benoemen van subsidiemogelijkheden om dit te financieren. Dit is nog niet uitgewerkt.

Het amendement bij deze kadernota stelt dat de gemeente de komende jaren blijft werken aan het ambitieniveau Actief Plus voor klimaatadaptatie en dat in de kadernota 2027 een structurele dekking wordt opgenomen, inclusief subsidiemogelijkheden van rijksoverheid en andere potjes voor het ambitieniveau Actief Plus.

M18 Behoud kunstcommissie

Het CDA vindt het belangrijk dat kunstkunstcommissie in stand blijft. Kunst moet niet afhankelijk worden van politieke voorkeuren en hebben daarvoor de motie “Behoud kunstcommissie” ingediend samen met de PvdA en D66.

M20 Inzet extra bezuinigingen en meevallers

Het CDA is mede-indiener van de motie inzet extra bezuinigen en meevallers. Ondernemers zijn de motor van de economie. De voorgestelde lastenverhoging voor het “ozb tarief niet woningen eigenaren” vindt het CDA disproportioneel. Het zijn panden die vaak ook de pensioenvoorziening zijn van ondernemers. We roepen het college op als er een netto voordeel is tussen de meevallers en tegenvallers in aanloop naar de begroting 2026 dat dit financiële voordeel ten goede komt aan de voorgestelde OZB-verhoging van niet woning eigenaren.

M23 Wij zijn mede-indiener van de motie Behoud muziekonderwijs in het primair onderwijs

Het CDA vindt muziek in de klas heel belangrijk en wil deze dan ook behouden. We roepen het college op om het geheel nu onder de loep te nemen. De motie heeft thans geen financiële consequenties.

M24 Naar een evenwichtige inzet van interne en externe capaciteit,

We zijn indiener samen met PVDA/GL met een motie voor invoering norm voor externe inhuur. ()

Uit vragen van het CDA blijkt dat de externe inhuur met 27,5% fors boven het gemiddelde van 17,5% ligt. Wij stellen een streefwaarde van 17,5% aan externe inhuur bij HLT voor en dit te bespreken in het bestuur. In de begroting 2026 moet de impact van deze streefwaarde worden

weergegeven, en ook een pad om hiertoe te komen worden opgenomen. Verantwoording vindt dan later plaats in het jaarverslag. (Dit realiseren vereist aandacht voor goed werkgeverschap, het aantrekken van goede mensen en behoud hiervan.)

Voorzitter, ik rond af. Met deze visie van het CDA geven wij richting aan een toekomstbestendig Teylingen binnen de gestelde financiële kaders.

Dank voor uw aandacht, in de tweede termijn zal ik ingaan op de overige ingediende amendementen en moties.